

AD Wikènt INHOUDSOPGAVE

Mijn zorg,
jouw zorg
pagina 12-14

PASSIE ONDER DE
ZON: Literaire
avontuurtjes

pagina 14+15

Dierenvrienden
verzamelen voedsel

pagina 17

Belgen
ontwerpen
kiwibes

pagina 20

Lexus gaat topless

pagina 21

'Intelligente'
kleding

pagina 22

Koken, Briefgeheim,
Nicky & Nick pag. 24

Puzzels, Strip, Tooby
pagina 25

Huwelijk
voor
Scarlett
Johansson
pagina 26

WARWARÚ

Wat rot is, kan alleen
nog verder ratten.

MARTIE GINGER

AD Wikènt is een wreeklijkse
uitgave van ABCourant NV
en wordt als bijlage van de
zaterdageditie van het
Antilliaans Dagblad verspreid.

ABCourant NV
Kaya Flamboyant 3C
Willemstad, Tel. 7472200

Mijn zorg,

In een aanzienlijk aantal zaken waar sommige juristen in hun dagelijkse praktijk mee te maken krijgen, is sprake van een slachtoffer. Het ene verhaal vaak nog tragischer dan het andere, terwijl het leed soms gemakkelijk voorkomen had kunnen worden.

Door Gerrit J. Scheper

Een aanrijding door onverantwoord rijgedrag, ongelukken door alcoholmisbruik, het rijden zonder gordel, zwaar beladen vrachtwagens en volgeladen bussen die veel te hard rijden en het verkeer daarmee onveilig maken, dieren die vrij loslopen, de aandacht over teveel zaken verdelen waardoor er een moment van onachtzaamheid is. Kortom, allerlei zaken die ertoe kunnen leiden dat ongelukken plaatsvinden, waarvan we de gevolgen vaak niet van kunnen overzien.

Het lijkt overbodig, maar

ik maak van de gelegenheid gebruik om toch nog op te merken dat de openbare weg niet alleen voor gemotoriseerde voertuigen is aangelegd. Nu wij naast de openbare weg geen voetpaden of fietspaden kennen, mag des te meer van de automobilisten worden verwacht dat zij rekening houden met hun mede weggebruikers, zoals de fietsers en de wandelaars. Ik meen dat een ieder besef waarover ik het hier heb.

Natuurlijk zijn er regels en weten we allemaal dat bijvoorbeeld rijden onder invloed niet mag. Desondanks

Mr. Gerrit J. Scheper is partner-advocaat bij het kantoor Small Murray Scheper Advocaten (SMS-Advocaten) Op Curaçao. Op verzoek van het Antilliaans Dagblad schreef hij bovenstaande bijdrage.

De weg naar Westpunt is nog altijd gevaarlijk. Onlangs overleed een voetganger, een meisje van 12 jaar, door een aanrijding.

maken velen van ons zich toch schuldig aan dit soort 'onschuldige' zaken, net als het nog even snel door oranje rijden.

Maar er zijn ook situaties waar geen regels voor zijn. Je mag best de poort van je tuin open laten. Niks mis mee, totdat de postbode in de buurt is en een hap uit zijn been heeft omdat de hond zomaar de straat op kon.

Bij sommige zaken staan wij niet helemaal of zelfs helemaal niet stil. Of het gaat veelal om zaken die wij meer of minder 'onschuldig' vinden, maar desalniettemin ernstige gevolgen kunnen hebben. De meeste zullen denken dat het toch wel zal loslopen: ja, bij die andere ging het onlangs mis maar bij mij niet.

Wellicht heeft u gelijk en gebeurt er niets. Maar misschien sla ik morgen de krant open en lees ik, net als vandaag en de dagen ervoor, over een voorval waarvan ik denk: 'dat had toch niet hoeven gebeuren.' Het feit dat niet overal regels voor zijn, kan suggereren dat er ook nog een rol voor de overheid is weggelegd. In dit stuk geef ik u mijn visie op bovengenoemde zaken. Te beginnen bij uw gevoel van veiligheid.

Vaak staan we ergens niet eens bij stil of ligt het idee dat het ons toch niet zal gebeuren ten grondslag aan een ongeval. Het verkeerd inschatten van risico's is een

bekend fenomeen binnen de psychologie. Of dit nu gaat om gezondheidsrisico's, verkeersrisico's, economische risico's of andere risico's. Ons eigen kunnen wordt veelal overschat en de risico's onderschat. Hetgeen ons een 'illusie van controle' en een gevoel van 'subjectieve immuniteit' geeft.

Dit is niet goed of fout, het zijn gewoon processen die zich in ons hoofd afspelen. Hoe wij bepaalde risico's inschatten kan echter wel bepalend zijn voor onze houding en gedrag. Schatten wij de kans erg laag in dat er iets zal gebeuren als wij nog net even snel door rood rijden, zal dat ons er in ieder geval niet van weerhouden om door te rijden. Van belang is daarom duidelijk te maken dat wel degelijk in bepaalde situaties risico's zijn die ongevraagd gevaar op kunnen leveren voor anderen. Indien de mate waarin wij bepaalde risico's inschatten kan worden bijgesteld, kan dit ook helpen om ons doen en laten bij te stellen. Het gaat immers puur om een stukje besef zodat we eens beter opletten waar we eigenlijk mee bezig zijn!

Ik veronderstel dat bij de meeste van u vergelijkbare ongevallen bekend zijn. Mijn vraag is dan ook: 'waarom blijft u toch geloven dat het u niet zal overkomen, terwijl het soms toch akelig dichtbij komt?'

jouw zorg

Het is te hopen dat bovenstaande voor u als een soort 'eyeopener' zal werken. Misschien past u dan eerder op uw onverantwoordelijk rijgedrag bij het deelnemen aan het verkeer. Misschien drinkt u vrolijk verder en knalt u tegen een boom aan en lees ik het morgen in de krant. Om eerlijk te zijn zal mij dat niet echt interesseren. Waar het mij meer om gaat is dat u niet de veiligheid van anderen in gevaar brengt of nog erger hun daadwerkelijk schade berokkent.

Mocht het onverhoopt

toch misgaan is het van belang dat het slachtoffer zo goed mogelijk geholpen, begeleid en de schade gecompenseerd wordt. Het compenseren van de schade is echter vaak een heikel punt. Allereerst zijn er verschillende soorten schade. Daarnaast wordt het slachtoffer vaak door een traag malende molen van juridische en of medische procedures gehaald om de schade te bepalen en te verhalen.

Dit is niet bevorderend voor het herstel van het slachtoffer en kan het gevoel

opwekken weer slachtoffer te zijn.

Schade kan materieel zijn, zoals het opgelopen lichamenteel letsel of schade aan een auto, maar schade kan ook immaterieel zijn (smartengeld), zoals de geleden pijn, littekens of blijvende klachten. Materiële schade kan vaak makkelijker worden aangetoond en verhaald dan immateriële schade, die ook nog eens moeilijk in geld uit te drukken is.

Wellicht kan dat überhaupt niet, maar smartengeld kan bij het slachtoffer

wel een bepaalde mate van voldoening of erkenning te weeg brengen. Sinds een uitspraak van de Hoge Raad uit 1943 wordt ervan uitgegaan dat het rechtsgevoel meer bevredigd wordt, indien schadevergoeding wordt toegekend, ook al is dit op onvollende of gebrekkige wijze.

Het recht van de Nederlandse Antillen kent absoluut geen hoge schadevergoedingen voor immateriële schade. Zo zal een vrouw van 37 jaar die aangereden wordt en daardoor niet meer kan tennissen, tuinieren, last heeft

van geheugen- en concentratiestoornissen en blijvende pijn ervaart, hier kunnen rekenen op een schadevergoeding voor immateriële schade van maar ongeveer 15.000 gulden. De hoogst uitgekeerde immateriële schadevergoeding in het Koninkrijk der Nederlanden is 300.000 gulden nadat iemand in een ziekenhuis door een vuile injectienaald met het hiv-virus werd besmet.

OP PAGINA

14

Normen en waarden

Je mag best de poort van je tuin open laten. Niks mis mee, totdat de postbode in de buurt is en een hap uit zijn been heeft omdat de hond zomaar de straat op kon.

Normen en waarden

Op Curaçao wordt gelukkig steeds meer de gordel omgedaan. Achterin is het echter niet verplicht, de plek waar vaak kinderen zitten.

VERVOLG VAN PAGINA 12+13
MIJN ZORG, JOUW ZORG

Deze bedragen zijn veel lager dan in andere Europese landen en al helemaal niet vergelijkbaar met schadevergoedingen die in de Verenigde Staten worden toegekend. Er is geen verklaring voor de verschillen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en andere Europese landen. Ons rechtstelsel is nog steeds gebaseerd op de Hollandse zuinigheid en de wetgevende en de rechtsprekende machten trekken zich niet veel aan van de ontwikkelingen in andere landen.

Het is dan ook mijn mening dat de hoogte van smartengeld bijgesteld zou moeten worden. Immateriële schade zorgt immers vaak voor onherstelbaar leed waarmee het slachtoffer en veelal ook zijn nabije omgeving iedere dag wordt geconfronteerd. Denk aan de angst die men voor de rest van zijn leven meedraagt na een ongeval, de onzekerheid of schaamte na een verminking of de beperkingen in het normale dagelijkse leven van voor het ongeval.

Hoger smartengeld doet daarnaast mogelijk het besef vergoten bij burgers. Het weerspiegelt dan beter de ernst van de gevolgen. Op dit moment lijkt de beschamende zuinigheid van ons rechtstelsel meer te zijn gedreven op een formaliteit dan op een terechte en passende compensatie.

Laatst zag ik een kind op de voorstoel in de auto staan, ze zal ongeveer een jaar of acht zijn geweest. Op dat moment dacht ik: als er een ongeval zou gebeuren zou het niet goed afgelopen zijn met het achtjarige 'projectiel'. De wetgever heeft niet voor niets regels opgesteld dat kinderen pas voorin de auto mogen als zij 12 jaar of ouder zijn dan wel groter zijn dan 1,50 meter. Kinderen horen dus eigenlijk

Nog teveel mensen denken dat een borreltje op achter het stuur niet gevaarlijk is. „Mij overkomt het niet“, denken ze. Totdat het te laat is natuurlijk en iemand zichzelf of erger nog een ander iets heeft aangedaan.

niet voorin maar achter in de auto. Maar daar hoeven ze van de overheid ineens geen gordel te dragen, volwassenen trouwens ook niet.

Men zou in deze kunnen

denken dat het de overheid is die hier een steek laat vallen en dat ons gedrag geregeld en gestuurd moet worden met wetgeving. Dat indien deze wetgeving goed geregeld is het

besef er wel zal zijn. Deze mening deel ik niet om een aantal redenen.

Allereerst omdat zelfs als de overheid bepaalde regels opstelt mensen zich daar vaak

toch niet aan houden. Op Curaçao is het onverantwoord rijgedrag in het verkeer daar een goed voorbeeld van. Het mag wettelijk niet maar het gebeurt toch veelvuldig. U kan nu zeggen: „Ja maar er wordt ook niet tegen opgetreden!“ Daarin geef ik u groot gelijk. Indien bepaalde zaken bij wet geregeld zijn, is het toezicht op de naleving van de wet niet altijd adequaat genoeg. Echter, daar mag niet de conclusie aan worden verbonden dat onverantwoord rijden, bijvoorbeeld onder invloed, daarom dus wel mag of moet kunnen.

Bovendien, een bemoeiende overheid die overal regels voor opstelt zal de vrijheid van de burgers onevenredig beperken. Een vrijheid die hoort bij een volwaardige democratie. Een vrijheid die niet zomaar opgegeven mag worden.

Om deze redenen is het niet de overheid die ervoor moet zorgen dat wij even langer stilstaan bij de dagelijkse handelingen die we doen of nalaten te doen. Het zijn de normen en waarden zoals zorg, respect en oog voor elkaar die daarvoor moeten zorgen. Deze normen en waarden zitten ingebakken in alle culturen en geloven op de Antillen, hoe divers deze soms ook lijken. Dat deze normen en waarden bij ons verwateren is een kwalijke zaak en we moeten ervoor zorgen dat deze normen en waarden terug komen en worden overgedragen.

Bij het wel begeleiden van onze kinderen, zorgen we voor een preventieve werking in de toekomst waar de overheid dan minder beknellende regels dient uit te vaardigen. Een leefbare maatschappij vormen wij tezamen!

Terwijl ik dit stuk schrijf hoor ik een ambulance met sirene voorbij rijden. Als lezer van dit stuk zal deze kennelijk niet voor u bedoeld zijn, tenzij ook het ziekenhuis op 'Het Antilliaans Dagblad' is geabonneerd.

Maandag 1 september las ik bij thuiskomst in de Amigo dat er, weer eens op de weg naar Westpunt, een ongeval met de dood als gevolg heeft plaatsgevonden. De tranen stroomden over mijn wangen, toen ik las dat het ditmaal een 12-jarig meisje betrof dat nota bene

brood ging kopen (waarschijnlijk voor het gezin). Het ongeval zelf werd in de desbetreffende krant in slechts enkele zinnestjes beschreven en het artikel ging verder over de naar mijn mening onzinnige discussie over het aantal doden die dit jaar in het verkeer zijn gevallen. Elk verkeersslachtoffer is naar mijn mening een teveel. Ik ging mijn huis binnen, ontdeed mij van mijn werkkleding en reed omstreeks acht

uur 's avonds direct naar de plek des onheil. Ik moest voor mezelf daarheen om mijn medeleven te tonen en een gebedje te doen voor het overleden meisje. Mijn verbazing was echter groot en ik was door verbijstering terneergeslagen bij het constateren dat het leven allang doorgang vond. Uit niets bleek dat even tevoren een twaalfjarig kind door een onachtzame busbestuurder uit het leven was gerukt. Ik nam plaats op een muurtje

en daar heb ik enige tijd gezeten om stil te staan bij het voltrokken menselijke drama en het ongestoord doorgaan van het leven in hetzelfde razende tempo. Automobilisten die elkaar gewoon weer onverantwoordelijk inhalen, lachende groepen tieners en ook volwassenen alsof niets ernstigs was gebeurd. Geen getuigenissen meer van een leven dat net van een kind is ontrokken. Zonder enige vorm van aantoonbaar medeleven.

Bij deze wil ik mijn intense medeleven betuigen aan de nabestaanden!

Met medeleven